

**Mineral resurslar institutida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha
vaziyatni organish uchun 2025 yil 30.04 dan 20.05gacha o'tkazilgan
so'rovnoma natijalari to'g'risida
Ma'lumotnoma**

2025 yil 30.04 dan 20.05 gacha bo'lgan davrda Mineral resurslar institutida joylarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha vaziyatni aniqlash maqsadida xodimlar o'rtasida onlayn so'rov o'tkazildi.

So'rovnoma 20 ta savoldan iborat bo'lib, ularga turli xil javoblar taqdim etilgan, ularni bloklarga saralash va quyidagi ko'rsatkichlar bo'yicha baholash imkonini beradi:

- 1) xodimlarning korrupsiya ko'rinishlariga munosabati;
- 2) ishga beparvolik, mansabni soxtalashtirish, poraxo'rlik, firibgarlik va tovar modiy boyliklarni (TMV) o'g'irlash darajasi;
- 3) Institut rahbariyati tomonidan olib borilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish ishlariga munosabat, korrupsiyaga oid g'ayriqonuniy xatti-harakatlarni kamaytirishda rahbar tarkibning roli;
- 4) institutda korrupsiya va firibgarlikning oldini olishda xodimning o'z roli.

1-blok savollar bo'yicha xodimlarning korrupsiya ko'rinishlariga munosabati so'rov natijalari:

Institutda korrupsiya darajasi qanday - 39% javob bera olmaydi, 25% juda past, 11% past, 16% o'rta va 9% yuqori deb baholaydi.

Respondentlarning 50 foizi korrupsiyani jiddiy muammo deb biladi, 32 foizi - yo'q va 18 foizi - ishonchsiz (2-savol).

Institutda korrupsiya amaliyoti (masalan, pora berish, poraxo'rlik, tender manipulyasiyasi va boshqalar) tez-tez sodir bo'layotganmi, 49% - bilmaydi, 29% - hech qachon, 7% - kamdan-kam, 8% - ba'zan va 7% - juda tez-tez javob berishadi (3-savol).

Respondentlarning 46% Institutda poraxo'rlik yo'qligini, 36% bilmasligini, 11% past, 8% o'rtacha 2% yuqori ekanligini aytdi (4-savol).

Respondentlarning kimdir pora taklif qilgan vaziyatga duch kelganmisiz savolga, atigi 1% shunday - ha, tez-tez, 12% javob bera olmagan hech qachon va 1% - ha, bir necha marta va 85% yo'q deb javob bergan (5-savol).

Ishga beparvolik, mansabni soxtalashtirish, poraxo'rlik, firibgarlik va TMBni o'g'irlash darajasiga taalluqli masalalarning 2 bloki bo'yicha:

Ishga nisbatan beparvolik darajasi haqida 24% bilmaydi yoki javob bera olmaydi, 20% - yo'q, 39% - past, 15% - o'rtacha va 2% - yuqori deb hisoblaydi (10-savol).

Shu bilan birga, 31% ishga beparvolik holatlari sodir bo'lishini bilmaydi, 25% hech qachon qayd etmagan, 42% ba'zan va 2% juda tez-tez (11-savol).

Hamkasblarning ish natijalariga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan vazifalar yoki mas'uliyatni e'tiborsiz qoldirish savoliga 2% - ha, ko'pincha, 15% - ha, bir necha marta, 55% - yo'q, hech qachon, 31% - javob bera olishmadi (12-savol).

Respondentlarning 2 foizi mansabni soxtalashtirish darajasi yuqori, 4 foizi o'rtacha, 22 foizi past, 38 foizi yo'q va 34 foizi javob bera olmadi (13-savol).

To'g'ri soxtalashtirish holatlari chastotasi to'g'risida 5% ta'kidlaganidek, juda tez-tez, 4% - ba'zan, 9% - kamdan-kam, 35% - hech qachon va 47% - bilmayman (14-savol).

Respondentlarning 49% firibgarlik yo'qligini, 34% javob bera olmasligini, 11% past, 2% o'rtacha va 4% juda yuqori ekanligini ta'kidladi (8-savol).

Respondentlarning 2% firibgarlik holatlari tez-tez sodir bo'lishiga ishonadi, 2% ba'zan, 41% hech qachon deb javob bergan, 55% esa bilmaydi (9-savol).

Respondentlarning 7% Institutda TMBni o'g'irlash bilan bog'liq vaziyatni mavjud va tizimli muammo sifatida ko'rsa, 7% muammo mavjud va u jiddiy emas, 47% o'g'irlik yo'q, 39% bilmaydi yoki javob bera olmaydi (6-savol).

TMBni talon-toraj qilish holatlari haqida 3% tez-tez, 2% - ba'zan, 36% Institutda TMBni talon-toraj qilish hech qachon mavjud bo'lmaganini va 59% - bilmasligini ta'kidlagan (7-savol).

Institut rahbariyati tomonidan olib borilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish ishlariga munosabat bilan bog'liq masalalarning 3 bloki bo'yicha korrupsiyaga oid g'ayriqonuniy xatti-harakatlarni kamaytirishda rahbar tarkibning roli:

Respondentlarning 50% Institut rahbariyati korrupsiya va firibgarlikka qarshi kurashda juda faol rol o'ynaydi, 11% o'rtacha faol, 9% passiv, 8% rol o'ynamaydi deb xisoblagan, 22% esa bilmaydi yoki javob bera olmaydi (16-savol).

Respondentlarning 32% ichki nazorat va mustaqillikni kuchaytirish, 35% o'quv va profilaktika tadbirlarini o'tkazish, 32% anonim shikoyatlar tizimini joriy etish, 26% tashqi auditni jalb qilish Institutda korrupsiya va firibgarlik holatlarini kamaytirishga yordam berishi mumkinligini ta'kidladi. Bu savolga 23% javob bera olmadi (17-savol, bir nechta javoblarni qayd etish mumkin).

Institutda korrupsiya va firibgarlikning oldini olishda xodimning o'z rolini ifodalovchi 4-blok bo'yicha:

Institutda korrupsiya va firibgarlikning oldini olishda xodimlarning o'z rolini baholashda 62% faol ishtirok etishga tayyorligini, 9% hissa qo'shishi mumkinligini, biroq resurslari yetishmasligini, 8% bu ularning muammosi emas deb ta'kidlagan, 21% bilmaydi va javob bera olmaydi (18-savol).

Respondentlarning 90% ish joyidagi korrupsiyaga qarshi turishga tayyor ekanliklarini, 2% neytral ekanliklarini va 8% korrupsiyani norma deb hisoblashlarini bildirishgan (19-savol).

Respondentlarning 34%, agar ish joyida korrupsiya yoki firibgarlik holatlariga guvoh bo'lsalar, bu haqda tegishli organlarga xabar berishini, 36% - bu masalani jamoa ichida hal qilishga harakat qilganligini, 2% bunga ko'z yumgan bular edim deb ta'kidlagan, 28% esa boshqa variantni tanlagan (15-savol).

Institutimizda korrupsiyaga qarshi siyosatni qo'llab-quvvatlash bo'yicha 20 ta savolga takliflar kelib tushmadi.

1-Jadval. Alohida e'tiborni talab etadigan javoblar

Bloklar/ Savollar va javoblar				
1 blok savollar bo'yicha, xodimlarning korrupsiya ko'rinishlariga munosabati				
1 savolga Institutda korrupsiya darajasi 9% ni yuqori deb hisoblaydi	<u>Korrupsiyani jiddiy muammo deb hisoblaydi 50% (2)</u>	Institutda korrupsiya amaliyoti tez-tez sodir bo'ladimi, 7% juda tez-tez javob berishdi (3)	respondentlarning 2% Institutda poraxo'rlik holatlari yuqori deb javob berishdi (4)	<u>Faqat 1% pora taklif qildimi degan savolga - ha, bir necha marta (5)</u>
Ishga beparvolik, mansabni soxtalashtirish, poraxo'rlik, firibgarlik va TMBni o'g'irlash darajasiga taalluqli masalalarning 2 bloki bo'yicha				
Ishga beparvo munosabatda bo'lish darajasi to'g'risida 2% yuqori deb hisoblaydi (10)	<u>ishga beparvo munosabatda bo'lish faktlari 2% juda tez-tez sodir bo'ladi, deb javob berishdi (11)</u>	<u>2% hamkasblarining ish natijalariga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan vazifalarni e'tiborsiz qoldirish yoki javobgarlik hollari javob berdi, 15% - ha, bir necha marta olib borildi (12)</u>	<u>2% respondentlarning fikriga ko'ra mansabni soxtalashtirish darajasi yuqori (13-savol)</u>	<u>Soxtalashtirish holatlari to'g'risida 5% ta'kidlagani-dek, bu juda ko'p sodir etiladi(14)</u>
<u>Firibgarlik darajasi - 4% juda yuqori deb hisoblaydi (8)</u>	Respondentlarning 2 foizi firibgarlik holatlari tez-tez sodir bo'ladi, deb hisoblaydi (9)	Respondentlarning 7 foizi Institutda TMB o'g'irlanishi bilan bog'liq vaziyatni mavjud va tizimli xususiyatga ega bo'lgan muammo sifatida ko'radi (6)	TMBni o'g'irlash holatlari to'g'risida 3% juda tez-tez ko'rsatib o'tdi (7)	
Institut rahbariyati tomonidan olib borilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish ishlariga munosabat bilan bog'liq masalalar 3-bloki, hamda korrupsiyaga oid g'ayriqonuniy xatti-harakatlarni kamaytirishda rahbar tarkibning roli				
9% Institut rahbariyati korrupsiya va firibgarlikka qarshi kurashda passiv rol o'ynaydi, 8% esa rol o'ynamaydi, deb hisoblaydi (16-savol)	Respondentlarning 32 foizi ichki nazorat va mustaqillikni kuchaytirish, 35 foizi - o'qitish va profilaktika tadbirlarini o'tkazish, 32 foizi - anonim shikoyatlar tizimini joriy etish, 26 foizi - tashqi auditni jalb qilish Institutda korrupsiya va firibgarlik holatlarini kamaytirishga yordam berishi mumkinligi (17)			
Institutda korrupsiya va firibgarlikning oldini olishda xodimning o'z rolini tavsiflovchi masalalar 4-bloki				
Institutda korrupsiya va firibgarlikning oldini olishda xodimlarning o'z rolini baholashda 8% - bu ularning muammosi emas, deb hisoblaydi (18)	Respondentlarning 90 foizi ish joyidagi korrupsiyaga qarshi turishga tayyor ekanliklarini, 2 foizi neytral ekanliklarini va 8 foizi korrupsiyani norma deb hisoblashlarini bildirishgan (19)	Respondentlarning 2 foizi, agar ular ish joylarida korrupsiya yoki firibgarlik holatlariga guvoh bo'lsalar, bunga ko'z yumishadi, deb hisoblashgan (15)		

Bayon etilganlarni inobatga olgan holda quyidagi tadbirlarni o'tkazish maqsadga muvofiq bo'lishi lozim:

1. Xodimlarning korrupsiya holatlaridan xabardorligini oshirish va ularga murosasiz munosabatda bo'lishini kuchaytirish uchun Institutning ommaviy axborot vositalarida (veb-sayt, Fyeysbuk, Instagram, ITM TG-kanali) korrupsiya to'g'risidagi maqolalar sonini ko'paytirish.

2. 2025 yilga mo'ljallangan tadbirlarga ko'ra, korrupsiya holatlarini aniqlash choralari kuchaytirilsin.

3. Ishga beparvolik, mansab soxtakorligi, poraxo'rlik, firibgarlik va TMMni o'g'irlash holatlariga barham berish maqsadida Institut rahbar tarkibi va xodimlari bilan mavzuga oid davra suhbatlari o'tkazilsin.

Korrupsiyaga qarshi kurashish

buiyicha etakchi mutahassisi

2025-yil «20» may

U.Sh. Raupov

2025-йил «20» май